

Prirodopisno-natoroznansko polje.

Rudeči naperstec.

Oče so šli z Matičkom v bližnji gozd po derva. Med potoma je Matiček nabiral cvetice, ki jih je bilo vse polno po zelenih dobravah, gozdnem robovji in germovjih. Ko prideta v gozd, vgleđa Matiček na nekej pustej goljavi lepe škerlatno-rudeče, znotraj belopikaste cvetice. Kmaló jih ima Matiček cel šop v rokah. „Glejte oče, kako lepih cvetic sem nabral, to jih bo naša Nežica vesela“ reče Matiček očetu kazaje mu lepe cvetice z zvončastimi cveti. „Le kar naravnost mi je verzi iz rok,“ rečejo oče, „to je rudeči naperstec (*Digitalis purpurea*) in jako strupena rastlina.“ Matiček uboga očeta in je prosi, da bi mu kaj več povedali o tej cvetici, ki ima tako krasno cvetje, pa je vendar, kakor pravijo, zeló strupena. — Oče se z Matičkom vsedejo na hrastov štor, da se malo odpočijejo, in mu o rudečem naperstecu to-le pripovedujejo: „Ta cvetica, ki jo rudeči naperstec imenujemo, vzraste 2—3 čevlje visoko. Kakor vidiš, ima suličaste, neenako narezljane liste, ki so spodej belo-kosmati. Veliki cveti stojé verh stebela v enostranskem grozdu. Venčič je zares lep, škerlatno-rudeč in od znotraj z belimi pikami posut. Lepa rastlina je to, ki raste divja sim ter tje po gozdnatih gorah, dobravah in pustinah, pa tudi po vertéh jo imajó zarad lepšega. Naj si bo pa še tako lepa, strupena je, in varovati se je je treba. Ako se listi rudečega napersteca zmanejo v roki, dišé neprijetno, so grenko-ostrega okusa, strupeni in jako omamni. Kedar cvetica dozori, naredijo se jajčasto-okrogli semenski tobolčki, ki imajo vse polno drobnega, rujavega semena. To seme je jako strupeno, pa se vendar rabi tudi kot zdravilo za mnoge bolezni. Kdor veliko teh drobnih zernic povžije, se mu kmalu jame v glavi verteti, pred očmi se mu stemní, po udih ga zvija in terga, in mertaú zadene človeka. Vsa rastlina je polna ostrega sóka, če ga človek povžije, dela mu jako zoperne težave, naredí bluvanje in hude bolezni. Iz vsega tega, kar sem ti povedal, lahko spoznaš, da je naperstec strupena rastlina, katere se moramo skerbno ogibati.“

Matiček si je vse to zapomnil, pa je tudi svojim tovaršem povedal, kar mu so oče o rudečem naperstecu pripovedovali.